31974L0151

28.3.1974 EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA L 84/25

NÕUKOGU DIREKTIIV,

4. märts 1974,

põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite teatavaid osi ja omadusi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(74/151/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, [1]

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust [2]

ning arvestades, et:

tehnilised nõuded, millele traktorid peavad siseriiklike õigusaktide kohaselt vastama, kehtivad muu hulgas ka suurima tehniliselt lubatud täismassi, tagumiste registreerimisnumbrite asukoha ja paigaldamise, kütusepaakide, lisaraskuste, helisignaalseadmete ja lubatud müratasemе ning heitgaasisüsteemide (summuti) kohta;

nimetatud nõuded on liikmesriigiti erinevad ja seetõttu on vaja, et kõik liikmesriigid võtaksid lisaks olemasolevatele eeskirjadele või nende asemel vastu ühesugused nõuded, et eelkõige oleks võimalik iga traktoritüübi suhtes rakendada nõukogu 4. märtsi 1974. aasta direktiivis (põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) [3] ettenähtud EMÜ tüübikinnitusmenetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. *Põllumajandus- või metsatraktor* on rataste või roomikutega varustatud mis tahes mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille tähtsaim omadus on veojõud ning mis on mõeldud teatavate põllu- või metsamajanduses kasutatavate tööriistade, masinate või haagiste tõmbamiseks, lükkamiseks, vedamiseks või käitamiseks. See võib olla kohandatud koorma või reisijate veoks.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes selliste eelmises lõikes määratletud traktorite suhtes, mis on varustatud õhkrehvidega ning millel on kaks telge ja mille maksimaalne valmistajakiirus on 6–25 km/h.

Artikkel 2

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda EMÜ tüübikinnituse või siseriikliku tüübikinnituse andmisest traktorile põhjustel, mis on seotud:

— suurima lubatud täismassi,

— tagumiste registreerimisnumbrite asukoha ja paigalduse,

— kütusepaakide,

— lisaraskuste,

— helisignaalseadmete,

— lubatud müratasemе ja heitgaasisüsteemiga (summutiga),

kui need vastavad asjakohastes lisades sätestatud nõuetele.

Artikkel 3

Ükski liikmesriik ei tohi keelata ega takistada traktorite müümist, kasutuselevõttu või kasutamist artiklis 2 loetletud osade ja omadustega seotud põhjustel, kui need vastavad asjakohases lisas sätestatud nõuetele.

Artikkel 4

Muudatused, mis on vajalikud lisades esitatud nõuete, v.a VI lisa punktides I.1 ja I.4.1.2 esitatud nõuded, kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu nõukogu direktiivi (põllu- ja metsamajanduslike ratastraktorite tüübikinnituse kohta) artiklis 13 sätestatud korras.

([1]) EÜT 28, 17.2.1967, lk 462/67.
([2]) EÜT 42, 7.3.1967, lk 620/67.
([3]) EÜT L 84, 28.3.1974, lk 10.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid 18 kuu jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide tekst edastatakse komisjonile.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 4. märts 1974

Nõukogu nimel

eesistuja

W. SCHEEL

I LISA

SUURIM LUBATUD TÄISMASS

1. Pädevad asutused aktsepteerivad tootja kehtestatud suurimat tehniliselt lubatud täismassi suurima lubatud täismassina tingimusel, et:

1.1. kõik kõnealuse asutuse poolt tehtud katsetused, eriti piduri- ja roolisüsteemi suhtes, on andnud rahuldavaid tulemusi.

1.2. suurim lubatud täismass ei ole üle 14 tonni ja suurim lubatud teljekoormus ei ole üle 10 tonni.

2. Olenemata traktori koormatusest ei tohi esitelje rataste poolt teele avaldatav surve olla väiksem kui 20 % kõnealuse traktori tühimassist.

II LISA

1. **TAGUMISTE REGISTREERIMISNUMBRITE PAIGALDUSKOHA KUJU JA MÕÕTMED**

Paigalduskoht peab olema tasane või peaaegu tasane ristkülikukujuline pind vähemalt järgmiste mõõtmetega:

— pikkus 240 mm;

— kõrgus 165 mm.

2. **PAIGALDUSKOHA ASUKOHT JA REGISTREERIMISNUMBRITE KINNITAMINE**

Paigalduskoha asukoht peab olema selline, et pärast numbri korrektset kinnitamist on registreerimisnumbril järgmised omadused:

2.1. **Registreerimisnumbri asukoht sõiduki laiuse suhtes**

Registreerimisnumbri keskpunkt ei tohi asetseda traktori sümmeetriateljest paremal neis liikmesriikides, kus kehtib parempoolne liiklus, ega sümmeetriateljest vasakul neis riikides, kus kehtib vasakpoolne liiklus.

Parempoolse liiklusega liikmesriikides ei tohi registreerimisnumbri vasak serv paikneda traktori sümmeetriateljega paralleelsest sõiduki äärmist välisserva puudutavast vertikaaltasandist vasakul.

Vasakpoolse liiklusega liikmesriikides ei tohi registreerimisnumbri parem serv paikneda traktori sümmeetriateljega paralleelsest sõiduki äärmist välisserva puudutavast vertikaaltasandist paremal.

2.2. **Registreerimisnumbri asukoht traktori pikisuunalise sümmeetriatelje suhtes**

Registreerimisnumber peab olema traktori sümmeetriateljega risti või peaaegu risti.

2.3. **Registreerimisnumbri asukoht vertikaaltasandi suhtes**

Registreerimisnumber peab paiknema vertikaalselt, lubatud hälbega 5°. Kui traktori kuju seda nõuab, võib registreerimisnumber olla siiski vertikaali suhtes kaldu:

2.3.1. mitte üle 30°, kui registreerimisnumbri alune pind on kaldega ülespoole, tingimusel, et registreerimisnumbri ülaserva kõrgus maapinnast ei ületa 1,20 meetrit;

2.3.2. mitte üle 15°, kui registreerimisnumbri alune pind on kaldega allapoole, tingimusel, et registreerimisnumbri ülaserva kõrgus maapinnast ei ületa 1,20 meetrit.

2.4. **Registreerimisnumbri kõrgus maapinnast**

Registreerimisnumbri alaserva kõrgus maapinnast ei tohi olla alla 0,30 meetri; registreerimisnumbri ülaserva kõrgus maapinnast ei tohi olla üle 0,30 meetri. Kui viimase nõude täitmine on praktikas võimatu, võib kõrgus olla üle 1,20 meetri, ent peab sellisel juhul olema nimetatud piirile nii lähedal, kui traktori konstruktsioonilised omadused seda võimaldavad ning ei tohi mingil juhul olla üle 2,5 meetri.

2.5. **Registreerimisnumbri kõrguse maapinnast kindlaksmääramine**

Punktides 2.3 ja 2.4 toodud kõrgused mõõdetakse koormamata traktori korral.

III LISA

VEDELKÜTUSE PAAGID

1. Kütusepaagid peavad olema korrosioonikindlad. Need peavad läbima tootjapoolsed lekkekatsetused, mis tehakse kahekordse töörõhu juures, kuid mitte mingil juhul rõhul alla 1,3 bar. Ülerõhu või töörõhku ületava rõhu peavad automaatselt kompenseerima sobivad seadised (ventiilid, kaitseklapid jne). Ventiilide konstruktsioon peab välistama tuleohu. Kütus ei tohi tungida läbi kütusepaagi korgi ega läbi ülerõhu kompenseerimise seadiste isegi paagi täieliku ümberpööramise korral; vähene tilkumine on lubatud.

2. Kütusepaagid tuleb paigaldada nii, et need oleksid traktori esi- või tagakokkupõrke korral kaitstud; paakide lähedal ei tohi olla väljaulatuvaid osi, teravaid servi vms.

IV LISA

LISARASKUSED

Kui traktorile tuleb EMÜ tüübikinnituse nõuete täitmiseks paigaldada lisaraskused, peab nimetatud raskused tarnima tootja. Need raskused peavad olema metallist, konstrueeritud traktori külge kinnitamiseks ning kandma tootja kaubamärki ja märget nende ligikaudse massi kohta kilogrammides.

V LISA

HELISIGNAALSEADE

1. Signaalseadmel peab olema EMÜ kinnitusmärk, mis on ette nähtud nõukogu 27. juuli 1970. aasta direktiivis liikmesriikide mootorsõidukite helisignaalseadmeid käsitlevate õigusaktide ühtlustamise kohta. ([1])

2. **Traktorile paigaldatud helisignaalseadme tehnilised andmed**

([1]) EÜT L 176, 10.8.1970, lk 12.

2.1. Akustilised katsed

Kui traktorile taotletakse tüübikinnitust, katsetatakse kõnealust tüüpi traktorile paigaldatud signaalseadme tehnilisi omadusi järgmiselt:

2.1.1. Traktorile paigaldatud seadme helirõhutaset mõõdetakse traktorist 7 m eespool asuvas punktis avatud ja võimalikult tasase aluspinnaga paigas. Traktori mootor seisatakse. Kasutada tuleb sellist toitepinget, nagu sätestatud eespool punktis 1 osutatud direktiivi I lisa punktis 1.2.1.

2.1.2. Mõõtmisi teostatakse IEC (Rahvusvaheline Elektrotehnikakomisjon) standardi A-mõõteskaala järgi.

2.1.3. Maksimaalne helirõhutase määratakse kõrgusel 0,5–1,5 m maapinnast.

2.1.4. Mainitud maksimum ei tohi olla alla 93 dB (A).

VI LISA

I. **LUBATUD MÜRATASEMED**

I.1. **Piirmäärad**

Käesoleva direktiivi artiklis 1 osutatud traktorite müratase, mõõdetuna käesolevas lisas sätestatud tingimustel, ei tohi ületada järgmisi tasemeid:

89 dB (A) traktoritel tühimassiga üle 1,5 tonni;

85 dB (A) traktoritel tühimassiga kuni 1,5 tonni.

I.2. **Mõõteriistad**

Traktorite poolt tekitatud müra mõõdetakse müramõõturi abil, mille tüüp on kirjeldatud Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni toimetistes nr 179, esimeses väljaandes (1965).

I.3. **Mõõtmistingimused**

Mõõtmisi teostatakse koormamata traktoritel piisavalt vaikses ja avatud kohas (välismüra ja tuulemüra peavad olema mõõdetavast mürast vähemalt 10 dB (A) väiksemad).

Nimetatud kohaks võib olla näiteks avatud ala raadiusega 50 m, mille keskosa, raadiusega vähemalt 20 m on praktiliselt tasane; selle pinnakatteks võib olla betoon, asfalt või muu sellesarnane materjal ning see ei tohi olla kaetud tuhkja lume, pika rohu, lahtise pinnase ega tuhaga.

Katseraja pind ei tohi põhjustada ülemäärast rehvimüra. See tingimus kehtib ainult liikuvate traktorite poolt tekitatud müra mõõtmise korral.

Mõõtmisi tuleb teostada hea ilma ja nõrga tuulega. Traktori või mikrofoni lähedal ei tohi olla muid isikuid peale aparaadi näite lugeva vaatleja, sest pealtvaatajate viibimine traktori või mikrofoni läheduses võib aparaadi näite märkimisväärselt mõjutada. Osuti märkimisväärseid värelemisi, mis pole üldise müratasemе omadustega seotud, näitude lugemisel arvesse ei võeta.

I.4. **Mõõtemeetod**

I.4.1. Liikuvate traktorite müratasemе mõõtmine (tüübikinnituse jaoks).

Teostada tuleb vähemalt kaks mõõtmist traktori mõlemal küljel. Reguleerimise eesmärgil võib teostada eelmõõtmisi, ent neid arvesse ei võeta.

Mikrofon peab paiknema 1,2 meetri kõrgusel maapinnast 7,5 meetri kaugusel traktori kesksirge pikendusest CC, mõõdetuna piki selle sirgega ristuvat sirget PP' (joonis 1).

Katserajal tähistatakse kaks sirgega PP' paralleelset sirget AA' ja BB', mis paiknevad sirgest PP' vastavalt 10 meetrit eespool ja 10 meetrit tagapool. Traktorid lähenevad sirgele AA' ühtlase kiirusega, nagu kirjeldatud allpool. Seejärel avatakse seguklapp täielikult nii kiiresti, kui võimalik ning hoitakse täielikult avatud asendis seni, kuni traktori tagaosa [1] ületab sirge BB'; seejärel suletakse seguklapp uuesti nii kiiresti, kui võimalik.

Suurim registreeritud müratase ongi mõõtmise tulemuseks.

I.4.1.1. Katsetuskiiruseks on kolm neljandikku maksimaalsest kiirusest, mis on võimalik saavutada tänavasõiduks kasutatava kõrgeima käiguga.

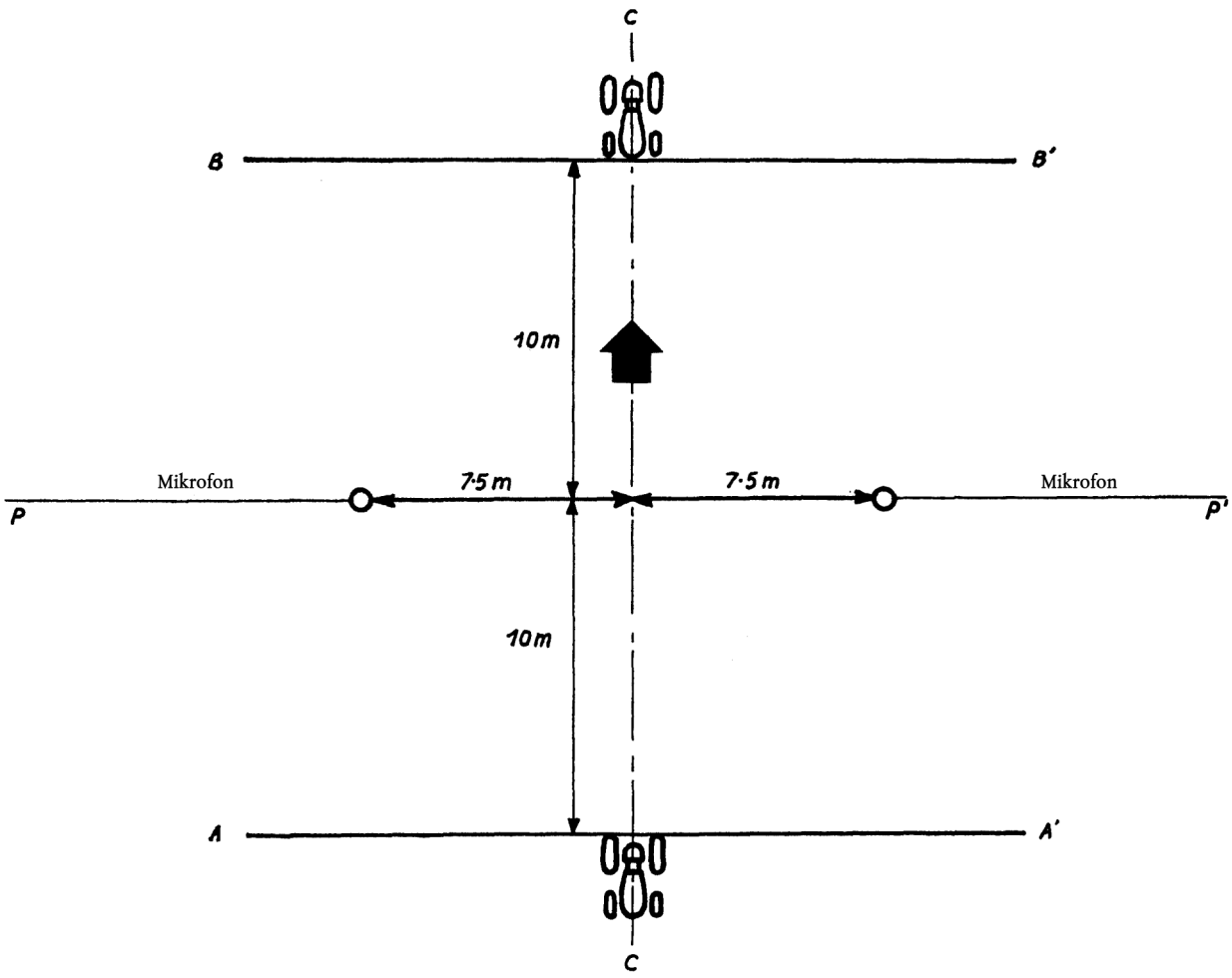
I.4.1.2. Tulemuste tõlgendamine

I.4.1.2.1. Arvestades mõõteriistade ebatäpsusi, vähendatakse igal mõõtmisel saadud tulemuse määramiseks mõõturi näitu 1 dB (A) võrra.

I.4.1.2.2. Mõõtmisi loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool traktorit teostatud mõõtmise vahe ei ületa 2 dB (A).

I.4.1.2.3. Katsetulemuseks loetakse kõrgeimat mõõdetud müratast. Kui see tulemus ületab katsetatud traktoritüübi suurima lubatud müratasemе 1 dB (A) võrra, teostatakse veel kaks mõõtmist. Neljast sel moel saadud mõõtmistulemusest peavad kolm jääma lubatud piiridesse.

Liikuvate traktorite mõõtmisasendid

Joonis 1

[1] Kui traktoril on haagis, siis ei võeta seda sirge BB' ületamise hetke määramisel arvesse.

I.4.2. Paigalseisvate traktorite müratasemе mõõtmine (ei ole tüübikinnituse jaoks nõutav).

I.4.2.1. Müramõõturi asukoht

Mõõtmisi teostatakse punktis X (esitatud joonisel 2) 7 meetri kaugusel lähimast traktori pinnast.

Mikrofon peab asetsema 1,2 meetri kõrgusel maapinnast.

I.4.2.2. Mõõtmiste arv

Teostada tuleb vähemalt kaks mõõtmist.

I.4.2.3. Traktori katsetamistingimused

Pöörlemissageduse regulaatorita traktorimootor peab töötama kolmveerandi juures pöörete arvust, mille juures saavutab traktor tootja andmetel maksimaalvõimsuse. Mootori pöörete arvu mõõdetakse sõltumatu mõõteriista abil, näiteks rullikaluse või tahhomeetriga. Kui mootorile on paigaldatud pöörlemissageduse regulaator, mis takistab mootoril maksimaalvõimsuse saavutamiseks vajamineva kiiruse ületamist, peab mootor töötama maksimaalsel regulaatori poolt võimaldataval kiirusel.

Enne mõõtmisi peab mootori viima tavalisele töötemperatuurile.

I.4.2.4. Tulemuste tõlgendamine

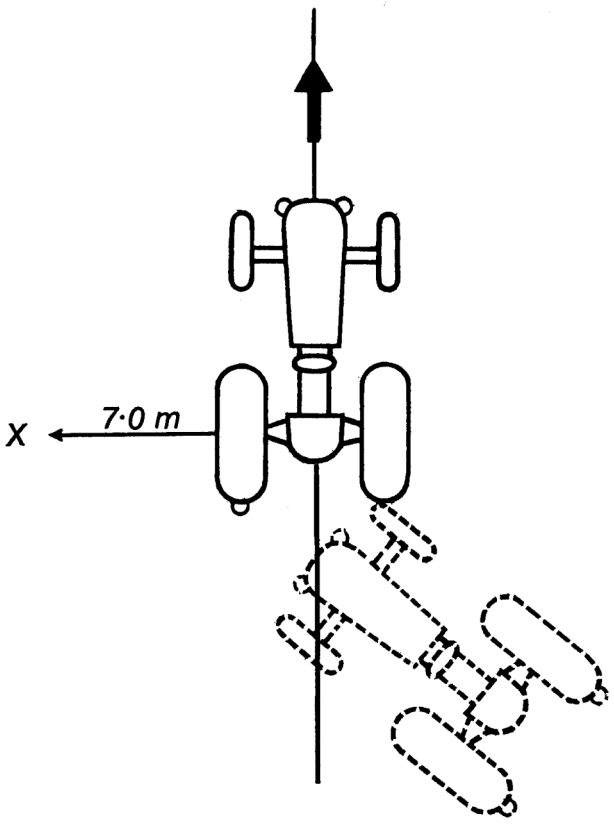
Aruandes tuleb esitada kõik mõõdetud müratasemе näidud.

Võimaluse korral tuleb ära näidata ka mootori võimsuse arvutamiseks kasutatud meetod. Esitada tuleb ka traktori koormatuse aste.

Mõõtmisi loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool traktorit teostatud mõõtmise vahe ei ületa 2 dB (A).

Mõõtmistulemuseks loetakse suurimat mõõdetud mürataset.

Paigalseisvate traktorite mõõtmisasendid

Joonis 2

II. **HEITGAASISÜSTEEM (SUMMUTI)**

II.1. Kui traktoril on väljalaskemüra vähendamiseks ette nähtud seade (summuti), kohaldatakse käesoleva punkti II nõudeid. Kui mootori sisselaskeaval on õhufilter, mis on vajalik vastavuse tagamiseks lubatud müratasemega, loetakse filtrit summuti osaks ning käesoleva punkti II nõudeid kohaldatakse ka kõnealusele filtrile.

II.2. Traktori tüübikinnitustunnistuse juurde tuleb lisada heitgaasisüsteemi joonis.

II.3. Summutil peab olema selgelt loetav ja kustutamatu märge selle margi ja tüübi kohta.

II.4. Kiudse imava materjali kasutamine summutite konstruktsioonis on lubatud ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

II.4.1. Kiudset imavat materjali ei tohi kasutada neis summuti osades, mida läbivad gaasid;

II.4.2. Sobivate vahenditega tuleb tagada, et kiudne imav materjal püsiks kogu summuti kasutamise aja jooksul paigal;

II.4.3. Kiudne imav materjal peab taluma töötemperatuurist vähemalt 20 % kõrgemat temperatuuri (°C), mis võib esineda summuti selles osas, kus paiknevad kõnealused kiudsed imavad materjalid.